

N:o 239.

Af Herr J. F. Fredricson: Om gästgifveri-, håll- och reservskjutsens skiljande från jordbruket, samt om anvisande af de för detta ändamåls vinnande erforderliga medel.

Vid många föregående riksdagar har frågan om skjutsskyldighetens omreglerande medelst gästgifveri-, håll-, reserv- och postskjutsens skiljande från jordbruket varit å bane; men städse blifvit undanskjuten. I förväntan att någon af de värda ledamöter, hvilka under sednaste riksdagar motionerat i frågan, nu skulle åter upplifva densamma, har jag dröjt i det längsta; men då jag anser frågan vara af högsta vikt, samt dessutom en af dem hvilka icke få falla, så har jag nu velat upptaga densamma till Riksdagens behandling.

Jag skall dervid icke upptaga tid och utrymme med omnämmandet af de anledningar, som förorsakat att densamma icke blifvit hittills tillfredsställande löst, eller framdraga alla de skäl, hvilka tala för densamma, enär dessa äro af föregående riksdagsförhandlingar tillräckligt kända. Jag inskränker mig derföre att i ämnet hänvisa till Ekonomi-Utskottets Utlåtande N:o 8 1859—1860 årens riksdag samt Stats- och Ekonomi-Utskottets Betänkande N:o 21 1862—1863 årens riksdag, båda dera tillstyrkande frågan.

Då jag för min del anser, att skjutsningsbesvärets lyftande från jordbruket förnämligast kunde ske utan någon särdeles tunga, till och med ganska ringa eller ingen kostnad för Staten, derigenom att man låter kostnaden för skjutsningsbestyret falla på rätt person, nemligen den resande; att skjutslegan höjes proportionaliter för ändamålet, och att Staten endast för möjligen speciela fall trädde emellan med sitt bidrag, har jag nu velat framställa ett förmedlingsförslag af de förr i ämnet väckta motioner af Jonas Andersson från Östergötland vid 1868 års och Per Nilsson i Espö vid sednaste riksdag.

Postskjutsen har visserligen börjat att ordnas på ett tillfredsställande sätt; men då ännu lärer äfven deri återstå något, har jag icke

helt och hållet velat utesluta denna ur mitt förslag, enär jag anser denna del af skjutsfrågans ordnande stå i ett nästan oskiljaktigt förhållande till den hela, isynnerhet hvad beträffar skjutsombytenas förläggande.

Tiden är nu inne för att de uppgifter, hvilka från Civildepartementet hos länsstyrelserna infordrats för frågans bedömande och lösning böra finnas tillgängliga, och således intet hinder i det afseendet för frågans rätta behandling och afgörande förefinnas.

Jag får derföre af förestående skäl väcka frågan till lif äfven vid denna riksdag samt derföre framställa, att Riksdagen ville med afseende på skjutsningsbesvärets ordnande för sin del besluta:

att gästgifveri-, håll- och reservskjuts samt postskjutsen skiljas från jordbruket;

att öfverlemna till landstingen att ordna skjutsväsendet, hvar inom sitt län, genom entreprenad.

att landstinget eger bestämma om skjutsombytenas läge, så i stad som på landet vid allmänna vägar, med fästadt afseende på billigaste entreprenad;

att skjutslegan bestämmes till ett maximum af 1 R:dr 50 öre för hästen per mil, såväl i stad som på landet; att den resande betalar värdet af den skjuts han begagnar med den för hvarje fall bestämda maximifgift, samt att Statens mellankomst, som endast för enskilda undantagsfall må påfordras, må vidtaga, der kostnader utöfver maximibeloppet 1 R:dr 50 öre kunna ifrågakomma, och hvilka sednare kostnader till hälften utgå af landstingskassan och hälften af statskassan;

att Riksdagen ställer till Kongl. Maj:ts disposition för det afsedda ändamålet behöfliga medel.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 29 Januari 1870.

J. F. Fredricson.